

Blind en doof

Theodor Holman

En weet je wat het ook is? We weten eigenlijk niks. Zien we de legers precies constant vechten? Nee. Zien we precies wat er in de bunkers door de generale staf wordt besloten? Ook niet. Weten we wat de geheime diensten weten? Vergeet het maar. We weten niks. Ik kijk weleens op die kaarten waar je de verschillende fronten op kunt zien. Maar eigenlijk zie je daar ook niets op. Ik word gek van dat niet-weten. Wat is er nu werkelijk gebeurd met Prigozjin van het Wagnerleger? Waarom ging hij opeens akkoord? Waar is hij nu? Hij kan al dood zijn. Wat wist de geheime dienst van de Verenigde Staten precies? Wat weten wij precies? Het woord 'precies' is gewoon niets meer waard. Niets is precies. Zelfs Poetin is niet precies als hij spreekt. Prigozjin al helemaal niet. Wie van precies houdt, wordt constant teleurgesteld. De televisie, de kranten, de radio, de podcasts - ze zijn ook niet precies. Ze weten het niet. Ze interpreteren. Ze vermoeden. Ze gokken. Oorlog is tevens een aanslag op precies. Steden en dorpen zijn geruïneerd en niet meer precies wat ze waren. Je kunt niet meer precies van straat A naar straat B lopen. De mensen kunnen door die bombardementen niet meer precies denken. De bommen waren trouwens ook niet precies. Daardoor is weten ook niet meer precies. Is het gek dat je dan in complotten gaat denken? Als je te weling weet en wat je weet is niet precies dan moet dat gat, dat gebrek aan kennis, toch aangevuld worden. Het moet passend worden. Zodat 'het' wel klopt. Want als 'het' niet klopt, raak je onzeker, boos, agressief. Het complot maakt alles verklaarbaar. Er is een wereldregering die voor ons de beslissingen neemt en die geleid wordt door Wall Street en het oliekapitaal, er wordt helemaal niet gevochten in Oekraïne, bewijs het maar eens, het is een bedenkensel van de media, en die bedonderen ons constant. Voor niets is een precies bewijs.

In waanzin kun je daarentegen goed wonen.

In waanzin kun je goed wonen. Op den duur geeft paranoia je gelijk

Op den duur geeft paranoia je gelijk.

Dat je constant wordt bedonderd, komt dicht bij de waarheid dan dat men het goed met je meent. We houden ons blind en doof, want anders valt er moeilijk te leven. We zetten daarom ook ons empathisch systeem uit.

Wat een schitterende tijd is dit toch. We zijn te dom om te beseffen dat we dom worden gehouden."

t.holman@parool.nl

Armoede Proef met bijstandsgerechtigden is succes

'Ik droomde echt niet van de bijstand'

Mensen in de bijstand die een premie krijgen als ze een bijbaan nemen, zetten eerder de stap naar een baan. Dat toont het gisteren afgeronde Amsterdams Experiment van de Bijstand.

Hans van der Beek
AMSTERDAM

In 2018 begon het zogeheten Amsterdams Experiment van de Bijstand, een proef van de gemeente Amsterdam, waarbij mensen in de bijstand met een bijbaan maandelijks een 'bijverdienpremie' van maximaal 200 euro kregen.

Een van de deelnemers, een geboren en getogen Amsterdams van 66 jaar die niet met haar naam in de krant wil, weet het begin van de proef nog goed. "We stonden in de H10 om ons aan te melden. In de Weesperstraat, precies waar nu de knip is, en dat was ontzettend leuk. Er hing

een opgetogen stemming. Het was net een feestje, maar dan zonder muziek. Nu gaat het gebeuren, dachten we. Al vroegen we ons wel meteen af hoe dat dan met de toeslagen moest."

Uiteindelijk lukte het haar niet terug te stromen naar werk. "Helaas speelde de gezondheid bij mij een rol. Maar het idee achter het experiment is erg goed. Je krijgt weer waardering, er wordt naar je gekeken. Je doet er weer toe."

De proef was zo'n succes dat hij in 2020 twee jaar werd verlengd. Samen met de Hogeschool van Amsterdam (HvA) en de Universiteit van Amsterdam (UvA) is vier jaar onderzoek gedaan naar begeleiding van bijstandsgerechtigden met een bijbaan. Het eindrapport werd gisteren tijdens een slotsymposium in de Tuinruimte in Amsterdam-Noord gepresenteerd.

Bijverdienpremie

Zo'n 5000 mensen hebben meegedaan aan het experiment van wie er 750 deelnamen het onderzoek. Van die groep nam 64 procent een bijbaantje, juist vanwege de bijverdienpremie. Van de mensen in de bijstand die niet aan het experiment deelnamen, nam maar 7 procent een bijbaan. In maart 2021 werd de bijverdienpremie voor iedereen in de bijstand toegankelijk.

Uit het onderzoek blijkt onder meer dat de bijverdienpremie werken in de bijstand aantrekkelijker maakt en mensen ertoe aanzet de stap naar werk te maken. Deelnemers die meer dan zestien uur per week werken, maken drie keer zoveel kans om uit de bijstand te komen. Diverse gemeenten hebben inmiddels het Amsterdams voorbeeld gevolgd.

Wethouder Rutger Groot Wassink (Werk en Sociale Zaken) is trots op de resultaten. "Zeker voor mensen die meer dan zestien uur werken, is het heel veel winst. Ze hebben niet wat meer te besteden. Plus: in die groep is de uitstroom naar werk erg groot."

Volgens Groot Wassink leiden de soepelere regels van het experiment tot betere resultaten dan de huidige, strengere participatiewet. "Die

wet is een gedrocht. Wij willen op een andere manier nadenken over mensen in de bijstand. Dit onderzoek helpt daarbij."

Duurzame uitstroom

De nadruk moet meer liggen op hulp en vertrouwen en minder op sancties en boetes. "De kortste weg is niet altijd de beste weg," zegt Mathieu Portielje, een van de onderzoekers. "Door sancties en boetes gaan mensen in de bijstand misschien wel accepteren dat ze niet volhouden. Het gaat uiteindelijk om een duurzame uitstroom."

Dat zegt ook Jamaa Taharras (43), alleenstaande moeder in de bijstand. "Mijn droom als klein meisje was echt niet om in de bijstand te eindigen, maar ik zit er nog steeds in. Dat heeft ook met veiligheid te maken. Als maatschappij moeten we niet denken dat straffen helpt."

Ook ervaringsdeskundige Marlijn Lafarre (61) vindt dat de maatschappij te hard oordeelt over mensen in de bijstand. "In Nederland is deeltijdwerk algemeen geaccepteerd, behalve in de bijstand. Waarom wordt er in de bijstand zo op gehamerd dat deeltijdwerk niet genoeg is? We zijn namelijk net mensen."

'Voor mensen die meer dan zestien uur werken, is het heel veel winst. Ze hebben net wat meer te besteden'

→ Wethouder Rutger Groot Wassink (achter de tafel, vierde van rechts): 'Wij willen op een andere manier nadenken over mensen in de bijstand. Dit onderzoek helpt daarbij.'
FOTO HANNAH BULTS

